

Uitvoeringsnotitie kerngericht werken Molenlanden

van visie naar uitvoering

Deze notitie is een nadere uitwerking van de visie op kerngericht werken 'Wij hebben een idee, Kerngericht Werken in Molenlanden'. Na instemming van de gemeenteraden op deze voorlopige visie is er een ontmoeting geweest tussen de dorpsoverleggen en de gemeenteraden op 15 november 2017: de Meet & Greet XL. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met leden van alle dorpsoverleggen over de toekomst van het kerngericht werken. Op basis van deze ontmoetingen en gesprekken kan de voorlopige visie definitief worden vastgesteld, omdat de uitgangspunten positief zijn ontvangen. De behoeften en voorkeuren die vanuit de gemeenteraden, dorpsoverleggen en de eigen organisatie naar voren zijn gebracht, passen binnen de visie, maar vragen om een nadere uitwerking die wij hier aan u voorleggen.

Vanuit de dorpsoverleggen is vooral de behoefte om zelf de eigen aanpak en werkwijze te kunnen bepalen, benadrukt. Een pleidooi voor maatwerk vanuit de gemeente. Vanuit de gemeenteraden is het belang naar voren gebracht om tijdig en goed betrokken te blijven bij ideeën en initiatieven vanuit de kernen. Vooral bij het beroep op algemene middelen of inzet van de gemeente.

De nadere uitwerking gaat concreet over de volgende zaken:

- 1) budgetten voor dorpsoverleggen en middelen voor bewonersinitiatieven;
- 2) de interne rollen ter ondersteuning van het kerngericht werken en bijbehorende kennis en kunde-kalender;
- 3) processen en hulpmiddelen voor participatie en communicatie bij zowel bewoners- als gemeente-initiatieven.

De visie op kerngericht werken is als bijlage nog eens toegevoegd. Omdat de uitgangspunten en werkdefinitie de basis vormen, laten wij die hier nog eens zien:

Uitgangspunten kerngericht werken:

- 1) Dorpsoverleggen of andere (groepen) initiatiefnemers bepalen hun eigen agenda, werkwijze en samenstelling.
- 2) Aan kerngericht werken - inclusief houding en gedrag - werken we allemaal mee, continue. Een gezamenlijke passie en verantwoordelijkheid.
- 3) Wij willen ons in het KGW voortdurend spiegelen en actief leren van onze ervaringen.
- 4) Posities en rollen zijn dienend aan een versterking en verinnerlijking van het KGW en dragen bij aan de nabijheid en het verbindende vermogen van de gemeente. Dat vraagt om KGW specialisten naast de inzet en toewijding van iedereen.

Werkdefinitie:

KGW is onze werknaam voor Overheids- en Burgerparticipatie. We ontmoeten en ondersteunen de behoeften, energie, kennis en kracht in onze samenleving. We stimuleren het creëren van draagvlak en staan voor de tevredenheid en leefbaarheid in onze kernen.

1. Budgetten voor dorpsoverleggen en initiatieven

De definitie van het kerngericht werken spreekt over het ontmoeten en ondersteunen van initiatieven en behoeften. De dorpsoverleggen geven de gemeente een houvast in deze opzet, maar initiatieven kunnen net zo goed van inwoners komen zonder tussenkomst van de dorpsoverleggen. We willen immers de energie ontmoeten waar die is. Vaak wordt een

dorpsoverleg gebruikt of benaderd vanwege de kennis, contacten en ervaring. Initiatieven kunnen kernoverstijgend zijn of komen van nieuwe groepen initiatiefnemers. In ons voorstel willen wij de dorpsoverleggen als relatief stabiele factor in het kerngericht werken blijven faciliteren en tegelijk ook ruimte vrijmaken voor andere initiatiefnemers om zo de diversiteit in de participatie te bevorderen.

1.1. Budgetvarianten dorpsoverleggen en initiatieven

In Giessenlanden en Molenwaard werd er verschillend omgegaan met de budgetten. We vatten dat hier kort samen:

Molenwaard: de kernen (of combinatie van kernen) ontvangen circa € 3.000 voor facilitaire zaken. De bedragen variëren op basis van inwoneraantal tussen de € 2.500 en € 5.000. Daarnaast is er een budget van € 100.000 voor initiatieven. Indien aan enkele criteria wordt voldaan, kon een beroep worden gedaan op dit bedrag. In totaal betreft het € 133.000 voor 13 kernen.

Giessenlanden: Elke kern (7) ontvangt € 15.000 per jaar voor zowel facilitaire zaken als voor initiatieven. Een bedrag tot circa € 5.000 per jaar wordt besteed aan facilitaire zaken en kleine projecten. Daarnaast wordt er gemiddeld circa € 5.000 besteed aan grotere projecten en circa € 5.000 gereserveerd voor grotere uitgaven. In totaal betreft het € 105.000 voor 7 kernen.

Het totale budget voor dorpsoverleggen en initiatieven van Giessenlanden en Molenwaard samen is tot 2019 dus circa: € 238.000.

Op basis van de visie hanteren wij de uitgangspunten dat de dorpsoverleggen een belangrijke en relatief stabiele factor vormen binnen het kerngericht werken en dat we initiatieven willen steunen die bijdragen aan het tevreden leven in de kernen ongeacht wie dat initiatief neemt. In aansluiting daarop stellen wij voor de budgetten voor de dorpsraden vast te stellen gericht op het doen van facilitaire uitgaven en het bijdragen aan kleine projecten. Om daarnaast een algemeen budget voor initiatieven beschikbaar te stellen waar zowel dorpsoverleggen als andere initiatiefnemers uit kunnen putten. Hoe we de verdeling exact vormgeven, zal altijd discutabel zijn. Daarom leggen wij u enkele scenario's voor. De variatie ligt met name in de ruimte die dorpsoverleggen bij voorbaat krijgen versus het vergroten van de ruimte voor initiatieven in het algemeen.

Budgetvarianten

Variant 1:

€ 3.000 per jaar voor dorpsoverleggen; facilitair; vervalt ieder jaar. Overgebleven budget komt na afloop van het jaar terecht in het algemene budget voor bewonersinitiatieven. € 200.000 per jaar voor bewonersinitiatieven op aanvraag. Totaal budget voor dorpsoverleggen en initiatieven circa € 260.000.

Variant 2:

€ 6.000 per jaar voor dorpsoverleggen; daarvan indicatief € 3.000 voor facilitaire kosten. De overige € 3.000 per jaar is indicatief bestemd voor initiatieven van de dorpsoverleggen; opopt mogelijkheid tot € 15.000. Overgebleven budget komt na afloop van het jaar terecht in het algemene budget voor bewonersinitiatieven. € 200.000 per jaar voor bewonersinitiatieven op aanvraag. Totaal budget voor dorpsoverleggen en initiatieven circa € 320.000.

Variant 3:

€ 8.000 per jaar voor dorpsoverleggen; daarvan indicatief € 3.000 voor facilitaire kosten. De overige € 5.000 per jaar is indicatief bestemd voor initiatieven van de dorpsoverleggen; opopt mogelijkheid tot € 15.000. Overgebleven budget komt na afloop van het jaar terecht in het algemene budget voor bewonersinitiatieven. € 160.000 per jaar voor bewonersinitiatieven op aanvraag. Totaal budget voor dorpsoverleggen en initiatieven circa € 320.000.

n.b. In alle varianten geldt dat de gemeenteraad in een jaar kan besluiten om meer dan € 200.000 ter beschikking te stellen. Bijvoorbeeld in een jaar met veel goede initiatieven of een bijzonder project.

Toelichting per variant:

Variant 1: alle dorpsoverleggen ontvangen € 3.000 per jaar voor facilitaire zaken of kleine initiatieven. Dit vervalt op 31 dec en op 1 jan krijgt men weer € 3.000. Voor alle andere initiatieven of die buiten het dorpsoverleg worden aangevraagd geldt dat men een aanvraag moet doen; draagvlak, zelfwerkzaamheid etc. worden bij de aanvraag besproken. Het maximale bedrag per jaar is € 200.000.

Variant 2: alle dorpsoverleggen ontvangen € 6.000 per jaar voor facilitaire zaken of initiatieven. Dit bedrag mag opgepot worden tot € 15.000. Voor initiatieven die meer kosten of die buiten het dorpsoverleg worden aangevraagd geldt dat men een aanvraag moet doen; draagvlak, zelfwerkzaamheid etc. worden bij de aanvraag besproken. Het maximale bedrag per jaar is € 200.000.

Variant 3: alle dorpsoverleggen ontvangen € 8.000 per jaar. Dit bedrag mag opgepot worden tot € 15.000. Voor initiatieven die meer kosten of die buiten het dorpsoverleg worden aangevraagd geldt dat men een aanvraag moet doen; draagvlak, zelfwerkzaamheid worden bij de aanvraag besproken. Het maximale bedrag per jaar is € 160.000.

In alle varianten geldt dat aanvragen ambtelijk worden afgehandeld en in de P&C cyclus verantwoord aan de gemeenteraad. Aanvragen met grote impact worden voorgelegd via een raadsvoorstel.

Overgangsregeling en evaluatie:

De verschillende dorpsoverleggen hebben nu variërend tussen de € 5.000 en € 30.000 in hun portefeuille zitten. Alle dorpsoverleggen krijgen 3 jaar de tijd hun resterende tegoeden voor eigen initiatieven. De Verbinder kan desgewenst een adviserende rol vervullen bij het bepalen van de investeringen als gevolg van de overgangsregeling. We willen elk jaar een evaluatie uitvoeren over hoe de budgetten van de dorpsoverleggen en het algemene budget voor initiatieven worden aangewend.

1.2. Toekenning van bijdragen aan Inwoners-initiatieven

De aanvraag: het goede gesprek:

Elke aanvraag staat op zich en verdient een verkennend gesprek. Het gaat om maatwerk in plaats van regels. We kijken waarom het wel kan. Dat is het uitgangspunt. Daarbij hebben we natuurlijk wel oog voor het publiek belang en zelfwerkzaamheid: Wat wil men bereiken, hoe is het draagvlak (onderzocht), wat is de eigen inzet, welke processtappen volgen er en wanneer wordt welk bedrag gevraagd / toegekend, wat is de bijdrage aan de leefbaarheid, heeft het idee een openbaar karakter, gaat het om een eenmalige uitgave, zijn er andere fondsen/middelen aan te spreken?

Een aanvraag die voldoet, kan worden afgewezen indien het budget is verbruikt. Uiteraard kijken we dan naar mogelijke alternatieven.

Het voorstel is om verzoeken die veel impact hebben voor te leggen aan de gemeenteraad. De opgave voor de Verbinder is om een spoedige en zorgvuldige voortgang van het proces te begeleiden, waarbij *het goede gesprek* centraal staat. Afhankelijk van de duidelijkheid van het verzoek gaat het om een nadere verkenning tot een directe toekenning. Zo nodig wordt een vakambtenaar betrokken. Een spoedige en praktische afhandeling past bij het KGW. Verzoeken worden gerapporteerd en zo nodig afgestemd met de betreffende kernwethouder. Om een gezamenlijke norm te ontwikkelen, worden de aanvragen behandeld in de intervisie voor de verbinders en bij het KGW betrokken vakambtenaren (kopstukken) en rapporteren we aan de raad via de P&C-cyclus.

1.3. Relatie met subsidies, onderhoudsbudgetten en stimuleringsregelingen

Het budget voor initiatieven is bestemd voor niet voorziene verzoeken van inwoners. Verschillen t.o.v. subsidies zijn dat dat bijdragen aan initiatieven in principe incidenteel zijn en niet bij voorbaat gebaseerd zijn op gemeentelijk beleid, zoals subsidie aan sport, welzijn of cultuur.

Dat neemt niet weg dat bepaalde verzoeken van initiatiefnemers goed passen binnen bestaande subsidieregelingen of budgetten voor beheersplannen. Denk aan een verzoek om bijdragen aan onderhoud van een speelplaats wat toch al gepland stond. In die gevallen vind overleg plaats met de vakambtenaar over welk budget aangewend zal worden (regulier of uit het budget voor initiatieven).

Tenslotte zijn er voorbeelden waarbij de gemeente de samenleving nodig heeft om beleidsdoelen te realiseren. Duurzaamheid is een goed voorbeeld. Als binnen zulk beleid middelen beschikbaar komen voor specifieke initiatieven dan worden verzoeken van dien aard daar primair uit ondersteund.

2. Posities en rollen in het Kerngericht Werken

2.1 Verbinders; kernen, welzijn, economie

Drie soorten verbinders zijn actief in de nieuwe gemeente: kernen, welzijn en economie. Zij zijn de contactpersonen voor hun doelgroep en weten de verbinding te leggen tussen buiten en binnen. Zij begeleiden hun kernen op proces en weten verbindingen te leggen tussen de verschillende partijen. Bij welzijn en economie lopen de verbindingen op thema, niet op kern. Zij maken deel uit van andere vakteams. Daarom doen wij alleen voor de (kernen) Verbinders een voorzet voor de formatie.

Molenlanden wordt verdeeld in 3 gebieden. Elke kern binnen het gebied heeft een Kernen Verbinder, hierna te noemen: Verbinder. De Verbinders zijn het eerste aanspreekpunt voor de inwoners, maar ook voor het bestuur en de interne collega's als het gaat om hun kern. In totaal is er behoefte aan 3,3 tot 3,5 fte aan Verbinders. Dat is gebaseerd op de bestaande formaties en het hoge ambitieniveau op het gebied van KGW.

2.2 Dorpscontact(functionaris)

Dorpscontacten zijn collega's die het aanspreekpunt zijn voor de samenleving op hun vakgebied. Deze collega's staan met hun 'kop' en contactgegevens op de website en ze zijn vergevorderd in het gedachtegoed van KGW. Zij zijn extra getraind en treden ook op als interne ambassadeurs.

Bijna alle Dorpscontacten krijgen naast zijn/haar vakgebied ook een kern toegewezen. Voor deze kern is hij/zij algemeen aanspreekpunt naast de Verbinder. De dorpscontacten zijn geen procesbegeleiders, zoals de Verbinder, maar kent de lopende projecten, de bewonersinitiatieven en heeft een netwerk binnen die kern. Samen met de Verbinder informeert deze persoon de kernwethouder en vervangt de Verbinder bij diens afwezigheid in de kern.

De buitendienst heeft hier een bijzondere positie in. Door hun constante aanwezigheid in de buurten vangen zij meer signalen op dan de gemiddelde ambtenaar. Door daar meer gebruik van te gaan maken en dit ook te communiceren naar de samenleving ('betrek de buitendienst bij uw buurt') ontstaat er een nieuwe nabijheid. Er is een werkgroep die kijkt naar concretisering van deze rol voor de buitendienst.

De volgende vakgebieden leveren Dorpscontacten:

- Buitendienst
- Groen & Water
- Verkeer & Wegen
- Spelen
- Ruimtelijke Ontwikkeling
- Voorzieningen
- Duurzaamheid
- Vergunningen
- Dienstverlening
- Sociaal Domein

Wij gaan uit van 3 uur per week voor elke dorpscontact. Met 20 kernen staat dat gelijk aan circa 1,7 fte.

Er vallen een aantal afdelingen buiten deze methode. Dat zijn HRM, ICT, Communicatie, Facilitair en Financiën. Zij hebben geen vanzelfsprekende rol in de kernen zelf, maar een aantal wel in ondersteuning van het kerngericht werken:

ICT: e-participatie, website/platform, online vindbaarheid van verbinder/kopstukken;

Communicatie: advisering op communicatietrajecten, invulling website/platform;

Facilitair: Uitstraling van ontmoetingsruimtes/aanlandlocaties die openbaar toegankelijk zijn; inzetbaarheid bij verspreiding van informatie (nieuwsbrieven/brieven);

Financiën: Overzicht budgetten dorpsoverleggen en bewonersinitiatieven

2.3. Coaching en Ontwikkeling KGW (rollen)

De Verbinder Intern zorgt ervoor dat bewonersparticipatie een vanzelfsprekendheid wordt binnen de gemeentelijke projecten. Daarnaast zal hij/zij aandacht geven aan gebiedsoverschrijdende initiatieven, de personele bezetting, vervanging bij afwezigheid en bijzondere verzoeken.

De Coach KGW en de Interne Verbinder KGW zijn onderling vervangbaar. Hun taken kunnen eventueel ook gecombineerd worden in een dubbelfunctie.

Rol 1 - Coaching KGW: begeleiden van het continue interne leerproces

Terugkerende interviews en evaluaties van bewonersinitiatieven en gemeentelijke projecten worden ondersteund door de Coach KGW op proces. De ondersteuning die hij/zij biedt is van coachende aard en niet inhoudelijk. De 20 dorpscontacten en binders kunnen terecht bij de coach voor reflectie, advies, maar ook voor bijstand of vervanging.

Rol 2 - Beleids- en conceptontwikkeling Intern en Team: Door-ontwikkeling en uitdragen van KGW

Het KGW zien wij als een speciale vorm van onze Dienstverlening. Samen vormen zij de basis voor de manier waarop wij ons als gemeente willen onderscheiden. KGW en dienstverlening delen dezelfde kernwaarden en bouwen samen aan de verinnerlijking door bijvoorbeeld de kennis- en kunde kalender. We willen ons blijven vernieuwen en innoveren om te kunnen blijven aansluiten op behoeften en ontwikkelingen. Dat vraagt om een inbreng vanuit het KGW in de organisatieontwikkeling in brede zin. In de praktijk gaat het dan om het blijvend stimuleren van houding en gedrag, enthousiasmeren, evalueren van initiatieven, participatie, rolverdelingen en budgetten en het bewaken van capaciteit, maar ook om de aansluiting tussen de doe- en representatieve democratie door workshops voor raad en college. Daarnaast is er voortdurende vernieuwing en door-ontwikkeling nodig om het KGW in de kernen zelf te stimuleren en op gang te houden.

Aansluiting bij sleutelfuncties in de rest van de Organisatie: Spelverdeler en Teamcoach

Wellicht ten overvloede: Uiteraard heeft het team KGW ook een teamcoach en spelverdeler. De rol van de teamcoach moet niet verward worden met die van de Coach KGW. De teamcoach begeleidt de ontwikkeling van het team KGW (de fulltime professionals). De coach KGW begeleidt het leerproces in de gehele organisatie. De opgaven die vanuit de bestuurlijke tafel komen, moeten via de Spelverdeler een plek krijgen in de reguliere vakteams, dan wel binnen tijdelijke innovatieteam of projectteams. Waar het team succesvol zelforganiserend is, zal de spelverdeler in zijn leidinggevende rol slechts op de achtergrond aanwezig zijn. En zodra dat mogelijk is, zal het team aan de directie en het bestuur verzoeken de formele leidinggevende bevoegdheden aan het team over te dragen. We verwachten dat dit spoedig gebeurt binnen dit team.

Rollen

Makelaar: netwerken en verbinden

Coach: faciliteren, sparren, tot ontplooiing laten komen in eigen kracht

Adviseur: kennis delen & raad geven

Inspirator: inspireren, buiten de kaders denken

Rollen	Verbinder Kernen	Dorpscontact	Coaching en Ontwikkeling KGW
Makelaar			
Coach			
Adviseur			
Inspirator			

Specialisaties

Verbinden: het opbouwen van relaties, bij elkaar brengen van partners en smeden van coalities

Procesregie: het gemeentebreed en op niveau van het vraagstuk (kern, wijk, straat, gebied) begeleiden van het proces van samenwerken, co-creatie en coproductie. Zowel intern als extern

Ondersteunen: het faciliteren van initiatieven door evt. financiële, facilitaire en formatieve ondersteuning

Inhoudelijk: het leveren van inhoudelijke vakkennis en informatie nodig voor de initiatieven

Specialisaties	Verbinder Kernen	Dorpscontact	Coaching en Ontwikkeling KGW
Verbinden			
Proces			
Ondersteunen			
Inhoudelijk			

Profielen en Competenties

Na vaststelling van deze memo worden de posities in het binnen het KGW nader uitgewerkt in profielen inclusief de bijbehorende competenties. In overleg met de themagroep Organisatie zal de werving van de dorpscontacten worden bepaald.

Formatie

Wij richten ons hier op de volgende posities: verbinders kernen, kopstukken, teamcoach en spelverdeler. Wij richten ons niet op de verbinders Welzijn en Economie omdat die deel uitmaken van hun vakteam.

Verbinders kernen (en initiatieven): 3,3 tot 3,5 fte

De 20 kernen verdelen we in 3 gebieden met elk 1 fte Verbinder. Daarnaast is er ruimte voor het ondersteunen van incidentele initiatiefnemers, intensieve- en of complexe zaken en initiatieven die niet gebonden zijn aan een kern. Door de hoeveelheid kernen t.o.v. het aantal wethouders is er extra aandacht nodig voor effectieve informatieoverdracht en afstemming.

Coaching en Ontwikkeling KGW: 1,1 fte

De coaching en ontwikkeling van het KGW zijn gericht op het organisatiebreed uitdragen en verinnerlijken (workshops, intervisie en coaching) en de door-ontwikkeling (innovatie, evaluatie) van het KGW. Bovendien willen we vanuit deze rollen adviseren in de opzet van de participatie bij gemeentelijke initiatieven en bijdragen aan de externe oriëntatie. Dat vraagt in totaal 2 x 0,55 fte.

Kopstukken (dorpscontacten): 20 (kernen) x 3 uur per week: 1,7 fte

De tijdsbesteding van deze rol is lastig in te schatten. Deze zal sterk kunnen variëren per kern en periode. Gemiddeld schatten wij een benodigde ruimte van 3 uur per week. Taken die tijd kosten zijn: op de hoogte zijn van ontwikkelingen en in contact blijven met de dorpen, procesbewaking bij initiatieven en participatie, overleggen met verbinders, kernwethouders en vakteams, extra training en intervisie.

3. Processen en hulpmiddelen in het Kerngericht Werken

3.1 Houding en gedrag: leertrajecten en intervisie

Houding en gedrag staan centraal in het kerngericht werken en de dienstverlening. We herhalen hier niet de kernwaarden en bedoeling, maar verwijzen naar de visie. De inhoud van de leertrajecten wordt opgenomen in de kennis- en kundekalender. Belangrijk uitgangspunt is dat de basis wordt aangereikt aan alle medewerkers. Deze basis bestaat uit gespreksvaardigheden, het overbrengen van wat KGW inhoudt (burger- en overheidsparticipatie) en een globale toelichting op de belangrijkste methoden. Voor de Dorpscontacten volgt een verdiepend leerprogramma.

3.2 Ondersteunende methoden

Omdat kerngericht werken en dienstverlening op dezelfde kernwaarden (houding en gedrag) zijn gebaseerd, willen wij in het gezamenlijk leerproces en methodisch zo veel mogelijk optrekken met

Dienstverlening. Dat maakt het meer behapbaar en brengt samenhang en daarmee ontstaat meer kans op verinnerlijking.

Bij Dienstverlening wordt verplaatsen in de behoeften van de klant en het (verrassend) aansluiten op die behoeften methodisch ondersteund met behulp van het concept klantreizen. Voor het kerngericht werken wordt een klantreis 'co-creatie' uitgewerkt. Bij initiatieven is er geen sprake van een standaard relatie klant – dienstverlener. Zo dragen inwoners immers het eigenaarschap bij initiatieven. De gewenste houding en het gedrag zijn in essentie echter gelijk: eerst verkennen van behoeften en daar constructief op aansluiten en de wederzijdse verwachtingen uitspreken.

De methode Waarderend Vernieuwen biedt het houvast voor de rollen, de houding en het gedrag van onze medewerkers in de verschillende fases van een initiatief. Daarom zal de inrichting van de 'klant' reis co-creatie gebaseerd zijn op deze methode.

Waarderend vernieuwen is een methode waarbij je op een positieve en onderzoekende manier naar de bestaande dingen om je heen kijkt. En daarbij ideeën wensen en dromen probeert om te zetten in daadwerkelijke acties om de dromen te verwezenlijken. Een gesprek volgt volgens de waarderend vernieuwen methode, de volgende fasen: verkennen, verlangen, vormgeven en vernieuwen.
Zie bijlage 1.

In de gevallen dat de gemeente het initiatief neemt (nieuw beleid, nieuwe projecten) willen wij aansluiten op de bruikbare Factor C methode die door het vakteam Communicatie op de kennis- en kunde kalender is geplaatst.

De Factor C-methode biedt een treffende werkwijze en bestaat uit drie onderdelen: krachtenveldanalyse, kernboodschap en communicatiekalender.

Krachtenveldanalyse

Het startpunt is de beleidsopgave. Hier wordt gedefinieerd wat de opdracht inhoud, wat het doel is, welke resultaten worden beoogd. Vervolgens wordt in kaart gebracht welke actoren een rol spelen in welke fase van het project. De rol en het belang van de actoren worden geanalyseerd in een omgevingsanalyse. Een omgevingsanalyse op hoofdlijnen is weergegeven in onderstaande tabel.

Kernboodschap

Een kernboodschap is een beschrijving van het project waarin de boodschap wordt beschreven vanuit de beleidsinhoud. Het is een samenhangend betoog dat wordt gebruikt bij de communicatie tijdens het proces.

Communicatiekalender

Elke boodschap vraagt om een bepaalde mix en dosering aan communicatiemiddelen en –kanalen om de juiste doelgroep te bereiken. De communicatiekalender helpt bij het bepalen van de communicatiestrategie en biedt overzicht over de communicatieactiviteiten.

Het nut van deze methode voor participatie illustreert de verwantschap en zelfs flinke overlap tussen participatie en communicatie.

3.3. Social media en Communicatie

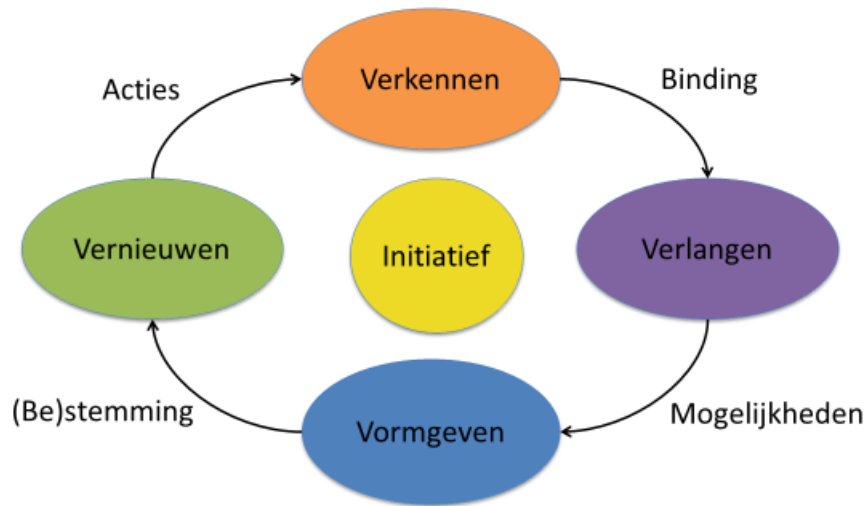
Zeker wanneer de participatie wordt ingezet vanuit gemeentelijke initiatieven (beleid, projecten) liggen er kansen voor de teams Kerngericht werken en Communicatie om elkaar aan te vullen, zoals bij de inzet van Factor C. In deze gevallen zetten wij in op een vanzelfsprekende afstemming en samenwerking met het team communicatie. Communicatie kan met omgevingsgericht werken met Factor C een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en zorgen voor sociale digitale interactie (signaleren van sentimenten en social media-care – interactief – het 'digitale' gesprek voeren).

3.4. Digitale ondersteuning KGW en e-democratie

Vanuit de themagroep KGW richt een werkgroep zich een verkenning van mogelijkheden om overheids- en burger participatie (oftewel kgw) te versterken door digitale mogelijkheden. Meer concreet gericht op 'kunnen weten wat er speelt per kern', 'inwoners en kernen elkaar laten inspireren en in contact brengen' (gegevens en initiatieven in beeld), 'groepen bereiken die wij minder vaak tegenkomen' en digitale interactie. Zo mogelijk willen wij daarin aansluiten bij voorzieningen (websites) en ideeën die al in kernen bestaan. In deze fase wordt beoordeeld of de verkenning kan worden omgezet in acties of dat er een nadere uitwerking wordt gevraagd aan een innovatieteam waarin meteen de afstemming en samenwerking met het team Communicatie wordt uitgewerkt. De behoefte aan en draagvlak voor e-hulpmiddelen ten behoeve van democratische besluitvorming willen wij eerst in een workshop toelichten en aftasten in de nieuwe gemeenteraad.

Bijlage I: Waarderend Vernieuwen

Waarderend Vernieuwen kent 4 fasen

Een instrument om vernieuwing op gang te krijgen in de vorm van:

- **Gesprekken**
- **Ontmoetingen**
- **Bijeenkomsten**

Een vorm van communiceren en samenwerken met elkaar:

- **gezamenlijke start;**
- **de basis en de kracht is de eigen ervaring**
- **iedere bijdrage is welkom**
- **eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid**
- **betrokkenheid en proces is belangrijk**
- **kennis anders inzetten**
- **belangrijk om processen in te bedden in organisatie: verantwoordelijkheid nemen.**

Verkennen: onbevangen waarnemen

- **Verkennen wat gaande is**
 - *Niet te snel problemen definiëren*
 - *Geen oplossingen formuleren*
 - *Eigen mening en oordelen uitstellen*
- **Meervoudige gezichtspunten toelaten**
 - *Gesprekken op gewone en ongewone plekken*
 - *Gesprekken tussen gebruikelijke en ongebruikelijke mensen*
 - *Identificeren van verwarrende vraagstukken*
 - *Ruimte houden voor meervoudige interpretaties*
- **Denken in gebeurtenissen in plaats van causaliteit**

Verlangen: waardierend zoeken

- Hoe maken we samen het verschil?
 - *Zoeken naar de energie voor vernieuwing*
 - *Zoeken naar het beste van wat is en wat we hebben gedaan*
 - *Wanneer zijn we op ons best en krijgen we energie?*
 - *Wat is het beste dat we ooit hebben gedaan?*
- Welke mogelijkheden zien we voor onze toekomst?
 - *Zoeken naar vernieuwing aan grenzen van het systeem*
 - *Leren van andere culturen en ervaringen*
- Ruimte geven voor zelforganisatie

Vormgeven

- Stellen van de waartoe vraag
- Bewust een veranderaanpak kiezen
- Identificeren wie en wat nodig zijn
- Fasering aanbrengen

Vernieuwen: verankeren en verbinden

- Buitenwereld en binnen wereld verbinden
 - *Anderen op het toneel brengen*
 - *Bouwen van ondernemende netwerken*
 - *bijdragen aan kennisuitwisseling*
- Resultaten boeken en vieren
 - *Uitwisselen van gebeurtenissen en ervaringen*
 - *Verhalen vertellen en voorbeelden geven*